

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9340 af 28/03/2022 (Gældende)

Vejledning om forsøg med jobrettet indsats for unge

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering J.nr. 22/04979

Vejledning om forsøg med jobrettet indsats for unge

Vejledning om forsøg med jobrettet indsats for unge

Indholdsfortegnelse

1. Juridisk vejledning om rammerne for og tilrettelæggelsen af en jobrettet indsats
 - 1.1. Rammerne for forsøget
 - 1.2. Jobcenterets deltagelse i forsøget
 - 1.3. Målgruppen for forsøget
 - 1.4. Visitation
 - 1.5. Rammer for den jobrettede indsats
 - 1.6. Hvis den unge flytter opholdskommune
 - 1.7. Ophør i forsøget
2. Vejledning om it-understøttelse og registrering i forhold til indsatsen
 - 2.1. Deltagerkommunernes forpligtelser
 - 2.1.1. Persongruppemarkering
 - 2.1.2. Jobplan til unge der deltager i forsøget
 - 2.1.3. CV og 'Jeg søger job som'
 - 2.2. Evaluering
3. Inspiration til arbejdet med den jobrettede indsats
 - 3.1. To vidensprincipper for indsatsen til unge
 - 3.2. Inspiration til tilrettelæggelse af indsatsen i kommunen

Indledning

Fra den 1. april 2022 er der med § 30 a, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, indført mulighed for, at jobcentre kan deltage i et forsøg, hvor unge kan undtages uddannelsespålægget og tilbydes en jobrettet indsats. Forsøget løber til og med den 31. december 2023.

Vejledningen omhandler forsøget og henvender sig til medarbejdere og ledere i kommunerne. Vejledningen består af tre afsnit:

1. Juridisk vejledning om rammerne for og tilrettelæggelsen af en jobrettet indsats
2. Vejledning om it-understøttelse og registrering i forbindelse med indsatsen
3. Inspiration til arbejdet med den jobrettede indsats

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lov nr. 548 af 7. maj 2019, med dertil hørende ændringer, vil i vejledningen blive omtalt som "beskæftigelsesindsatsloven". Bekendtgørelse nr. 389 af 28. marts 2022 om en jobrettet indsats vil blive omtalt som "bekendtgørelsen".

1. Juridisk vejledning om rammerne for og tilrettelæggelsen af en jobrettet indsats

1.1. Rammerne for forsøget

Formålet med forsøget er at få flere unge i beskæftigelse for at afhjælpe den nuværende mangel på arbejdskraft og samtidig styrke viden om arbejdet med den jobrettede vej for de unge.

Forsøget betyder bl.a., at uddannelsespålægget, jf. beskæftigelsesindsatslovens § 30 a, stk. 2, fraviges for personer, der som en del af forsøget tilbydes en jobrettet indsats, således at kontaktforløbet, tilrettelæggelsen af indsatsen og »Min Plan« for disse personer er jobrettet i stedet for uddannelsesrettet.

1.2. Jobcenterets deltagelse i forsøget

Alle landets jobcentre har mulighed for at deltage i forsøget. Det er frivilligt, om jobcenteret vil deltage i forsøget og dermed stille den jobrettede indsats til rådighed for målgruppen.

Jobcenteret kan vælge at deltage i forsøget på et hvilket som helst tidspunkt i forsøgsperioden.

Jobcenteret registreres som en del af forsøget, når den første borger persongrupperes til indsatsen. Reglerne for registrering af personer i forsøget beskrives i vejledningens afsnit 2.1.1. og 2.1.2.

Hvis jobcenteret vælger at deltage i forsøget, jf. § 30 a i beskæftigelsesindsatsloven, skal jobcenteret vejlede unge, der af jobcenteret vurderes at være i målgruppen for forsøget, om muligheden for den jobrettede indsats. Vejledningsforpligtelsen følger bl.a. af § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og myndighedernes almindelige vejledningsforpligtelse.

1.3. Målgruppen for forsøget

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

§ 30 a. I perioden fra og med den 1. april 2022 til og med den 31. december 2023 kan jobcenteret vælge at deltage i forsøg med en jobrettet indsats og efter en konkret vurdering tilbyde personer omfattet af § 6, nr. 4 eller 5, en jobrettet indsats i stedet for en uddannelsesrettet indsats, hvis personen ønsker det. Det gælder dog ikke personer omfattet af § 6, nr. 4, som vurderes åbenlyst uddannelsesparate.

Stk. 2. For personer, der får tilbudt en jobrettet indsats af jobcenteret, jf. stk. 1, fraviges reglerne i § 30, stk. 4-11. For personer, der ved den første samtale, jf. § 31, stk. 3, får tilbudt en jobrettet indsats, fraviges endvidere § 30, stk. 3. Øvrige regler om tilrettelæggelsen af indsats og tilbud finder fortsat anvendelse, men skal målrettes en jobrettet indsats i stedet for en uddannelsesrettet indsats, herunder skal jobcenteret tilrettelægge tilbud, jf. § 53, stk. 5, kontaktførelse, jf. § 27, stk. 1, og § 28, stk. 1, nr. 3, og »Min Plan«, jf. § 41, stk. 1 og 2, nr. 2, med henblik på en jobrettet indsats.

stk. 3...

Forsøgets målgruppe er personer omfattet af beskæftigelsesindsatslovens § 6, nr. 4, bortset fra åbenlyst uddannelsesparate, og § 6, nr. 5, dvs. personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som er vurderet uddannelsesparate eller aktivitetsparate, og som modtager uddannelseshjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven. Åbenlyst uddannelsesparate er ikke i målgruppen.

Den unge kan få tilbud om en jobrettet indsats, hvis jobcenteret vurderer, at den unge er i målgruppen for en jobrettet indsats. Såfremt jobcenteret vurderer, at den unge vil have gavn af at deltage i forsøget, og den unge selv ønsker det, skal jobcenteret tilbyde den unge en jobrettet indsats. Hvis den unge ikke ønsker en jobrettet indsats, skal jobcenteret tilrettelægge indsatsen med et uddannelsespålæg efter reglerne i beskæftigelsesindsatslovens § 30.

De unge, som kan have gavn af en jobrettet indsats, kan f.eks. være unge, som jobcenteret vurderer vil have bedre muligheder for at gennemføre en uddannelse på sigt, ved først at komme i beskæftigelse, og herigennem blive mere motiverede og afklarede i forhold fremtidige uddannelsesmuligheder. Der kan være flere grunde til, at en kommune mener, at det vil være det bedste for den unges indsats og muligheder på sigt, at indsatsen tilrettelægges som jobrettet. Det er i sidste ende kommunen, der ud fra en konkret vurdering træffer beslutning om, om den unge vil have gavn af en jobrettet indsats.

Den unge kan også selv anmode jobcenteret om at vurdere, om vedkommende er i målgruppen for en jobrettet indsats. Hvis den unge anmoder herom, skal jobcenteret foretage en vurdering af, om personen opfylder kriterierne for at kunne tilbydes en jobrettet indsats. Såfremt jobcenteret ikke deltager i forsøget, kan den unges anmodning afvises på det grundlag. Jobcenterets beslutning om ikke at give en jobrettet indsats vil ikke i sig selv udgøre en afgørelse. Det vil typisk udgøre en processuel beslutning. Den unge får en afgørelse, når vedkommende tildes en ydelse, og ved beslutninger der påvirker deres tildeling af denne ydelse.

Hvis et jobcenter, der deltager i forsøget vurderer, at den unge opfylder kriterierne, og den unge selv ønsker en jobrettet indsats, skal den unge tilbydes denne indsats i stedet for en uddannelsesrettet indsats. Hvis jobcenteret vurderer, at dette ikke kan tilbydes jf. afsnittet ovenfor, vil indsatsen skulle fortsætte efter reglerne i beskæftigelsesindsatslovens § 30.

1.4. Visitation

Jobcenteret skal i alle tilfælde påbegynde visitationen ved den første samtale, som skal finde sted senest en uge fra den unges første henvendelse til kommunen om hjælp, jf. beskæftigelsesindsatslovens § 31, stk. 3. Reglerne om visitation som enten åbenlyst uddannelsesparat, uddannelsesparat eller aktivitetsparat fastholdes, jf. ”Vejledning om visitation, virksomhedsrettet indsats og job som vejen til uddannelse for uddannelseshjælpsmodtagere”, vej. nr. 10117 af 28. december 2021 (herefter ”visitationsvejledningen”). Unge, der visiteres som åbenlyst uddannelsesparate af jobcenteret, vil ikke kunne tilbydes en jobrettet indsats.

Ved den indledende visitation, kan jobcenteret tilbyde unge, der ikke er vurderet åbenlyst uddannelsesparate, en jobrettet indsats. Det betyder, at jobcenteret kan tilbyde den jobrettede indsats enten ved den første samtale eller på et hvilket som helst tidspunkt i den unges forløb.

Uanset om den unge allerede ved den første samtale får tilbudt en jobrettet indsats, skal den unge som efter gældende regler visiteres enten uddannelsesparat eller aktivitetsparat senest 3 måneder fra første henvendelse til kommunen om hjælp. Der henvises til visitationsvejledningen for en nærmere beskrivelse af visitationen af uddannelseshjælpsmodtagere.

Hvis jobcenteret ikke ved første samtale kan vurdere, om den unge vil have gavn af en jobrettet indsats, eller hvis den unge ikke ønsker at deltage i en jobrettet indsats, skal jobcenteret tilrettelægge indsatsen som en uddannelsesrettet indsats efter § 30 i beskæftigelsesindsatsloven.

Uddannelseshjælpsmodtagere er stadig efter gældende regler pålagt at skulle læse-, skrive- og regnetestes idet dette jf. lov om aktiv socialpolitik, § 13, stk. 5, er en betingelse for at få uddannelseshjælp. De gældende regler om varighed af testresultatet, samt kommunens og den unges mulighed for at kræve en sådan test fastholdes ligeledes. Der henvises til visitationsvejledningens pkt. 2.3.

1.5. Rammer for den jobrettede indsats

Den jobrettede indsats skal tilrettelægges med fokus på, hvad der på bedste vis hjælper den unge videre i ordinær beskæftigelse eller lønnede timer. Tilrettelæggelsen af den jobrettede indsats skal ske med udgangspunkt i den enkelte unge. Der er ingen projektspecifikke krav til, hvordan kommunerne skal tilrettelægge indsatsen, når de er med i det jobrettede initiativ.

Jobmål

Den unge skal have et jobmål, jf. § 30 a, stk. 2, 3. pkt., i beskæftigelsesindsatsloven. Det betyder, at den unge skal formulere og arbejde med sit jobmål. Den unge skal altså arbejde målrettet på at komme i job

eller opnå lønnede timer. Der henvises til denne vejlednings punkt 2.1.2. om arbejdet med en jobrettet plan, hvor også jobmålet står nærmere beskrevet.

Kontaktforløb og tilbud

Fokus for den unges kontaktforløb og tilbud skal rettes mod job, jf. beskæftigelsesindsatslovens § 30 a, stk. 2, 3. pkt. Det betyder, at fokus i den unges kontaktforløb systematisk skal være mod et mål om job, herunder jobsøgning, løbende konkretisering af jobmål, afklaring ift. mulige brancher, arbejdsopgaver m.v. Den unge skal endvidere deltage i tilbud, der bringer den unge tættere på sit jobmål. Den unge skal i øvrigt følge reglerne for ret- og pligttilbud, jf. §§ 104 og 105 i beskæftigelsesindsatsloven. Desuden fastholdes reglerne i beskæftigelsesindsatslovens kap. 10-14 om tilbud. Det betyder bl.a., at der ikke ændres i længden på tilbud og hvor lang tid, der må være mellem hvert tilbud. Den unge skal deltage i tilbud efter beskæftigelsesindsatslovens kapitel 11-14 frem til, at den unge kommer i ordinær beskæftigelse eller eventuelt selv vælger at påbegynde en ordinær uddannelse.

Sanktioner - rådighed

Det forhold, at den unge ønsker at deltage i en jobrettet indsats, har ikke betydning for den unges rådighedsforpligtelse og de gældende regler om sanktioner, som gælder for den unge efter lov om en aktiv socialpolitik. Den unge kan fortsat sanktioneres efter de sanktionsbestemmelser, der gælder for personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager uddannelseshjælp eller overgangsydelse, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven. Det betyder bl.a., at unge der deltager i forsøget ikke kan sanktioneres for manglende jobsøgning.

1.6. Hvis den unge flytter opholdskommune

Hvis en ung har fået tilrettelagt en jobrettet indsats efter beskæftigelsesindsatslovens § 30 a, og flytter til en anden opholdskommune, skal jobcenteret i tilflytterkommunen efter § 137, stk. 1, i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats, sammen med den unge vurdere, om den planlagte indsats skal revideres. Har en ung en aftale med et jobcenter om et konkret tilbud, bevarer den unge så vidt muligt retten til tilbuddet, selv om den unge flytter til en anden opholdskommune, jf. bekendtgørelsens § 137, stk. 2.

Hvis tilflytterkommunen ikke deltager i forsøget, kan den unge ikke fortsætte i forsøget med en jobrettet indsats. Det betyder, at den unge skal have en uddannelsesrettet indsats efter § 30 i beskæftigelsesindsatsloven, i tilflytterkommunen. Det er dog muligt for tilflytterkommunen at tilrettelægge den unges uddannelsesrettede indsats med et delmål om job, selv om der skal gives en uddannelsesrettet indsats. Der henvises til Visitationsvejledningens pkt. 3.1 for yderligere information om dette.

1.7. Ophør i forsøget

Hvis den unge udgår af forsøget, f.eks. fordi vedkommende ikke ønsker at deltage i den jobrettede indsats længere, eller fordi kommunen vurderer, at den unge ikke længere er i målgruppen for forsøget, skal den unge have et uddannelsespålæg og indsatsen tilrettelægges uddannelsesrettet jf. beskæftigelsesindsatslovens § 30, stk. 3-5. Skifter den unge tilbage til en uddannelsesrettet indsats, skal visitationen til enten uddannelsesparat eller aktivitetsparat som udgangspunkt fastholdes. Der skal dermed ikke ske en ny visitation, alene fordi den unge udgår af forsøget. Der skal ske en ny visitation, hvis der er sket væsentlige ændringer i den unges forhold, eller hvis der fremkommer nye oplysninger, der kan have betydning for vurderingen.

Hvis den unge ikke har haft et uddannelsespålæg, inden vedkommende overgik til en jobrettet indsats, vil kommunen skulle pålægge personen at komme med relevante forslag til en eller flere studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser, som personen på kortere eller længere sigt kan påbegynde på

almindelige vilkår, jf. beskæftigelsesindsatslovens § 30, stk. 3. Derudover ændres jobplanen i »Min Plan« til en »Min Plan« med uddannelsespålæg.

Når en ung, uanset årsag, ophører i forsøget, sættes slutdato på persongruppermarkeringen.

Ordinær beskæftigelse

Den unge vil ophøre i forsøget, hvis den unge afgang fra uddannelseshjælp eller overgangsydelse til ordinær beskæftigelse. Jobcentrene bør i den forbindelse vurdere, om den unge vil have gavn af mentorstøtte for at blive fastholdt i ordinær beskæftigelse og understøtte overgangen til job.

Forsøget ændrer ikke på reglerne for udbetaling af ydelse, herunder reglerne om udbetaling af supplerende ydelse i lov om aktiv socialpolitik. Det betyder, at hvis den unges deltagelse i forsøget fører til, at den unge får lønnede timer på en virksomhed med arbejdsindtægter, fortsætter den unge i forsøget med en jobrettet indsats, og arbejdsindtægterne trækkes fra i ydelsen, jf. § 30 i lov om aktiv socialpolitik. Ved beregningen ses der dog bort fra et timefradrag pr. udført arbejdstime, jf. § 31 i lov om aktiv socialpolitik. Indsatsen vil i disse tilfælde tilrettelægges efter, at der skal være progression i timer, således at den unge kan få en gradvis stigning i antallet af lønnede timer.

Uddannelse

Den jobrettede indsats kan motivere den unge til at begynde på en ordinær uddannelse, f.eks. til at uddanne sig inden for en branche, som den unge er i virksomhedsrettet tilbud indenfor. Det kan også være, at den unge bliver tilbudt en læreplads på den virksomhed, som den unge arbejder på.

I tilfælde, hvor den jobrettede indsats fører til, at den unge søger om optagelse på en ordinær uddannelse, som jobcenteret vurderer er realistisk, at den unge kan gennemføre, skal den unge have et uddannelsespålæg, jf. § 30, stk. 5, i beskæftigelsesindsatsloven, som pålægger den unge at søge om optagelse på, påbegynde og gennemføre en uddannelse. Uddannelsespålægget betyder, at der sker en understøtning af den unges overgang til og fastholdelse i uddannelse. Uddannelsespålægget vil efter studiestart derfor udgøre rammen for indsatsen. Det betyder f.eks., at der herefter vil skulle ske underretning mellem uddannelsesinstitutionen og jobcenteret ved risiko for frafald, således at der kan iværksættes støtte til den unge.

Andre årsager

Hvis en ung, der er omfattet af målgruppen i beskæftigelsesindsatslovens § 6, nr. 4 eller nr. 5, fylder 30 år, vil personen ikke længere være omfattet af målgruppen og derfor udgå af forsøget. Personer, der skifter målgruppe fra beskæftigelsesindsatslovens § 6, nr. 4 eller 5, til en anden målgruppe efter samme bestemmelse, vil således ikke kunne fortsætte i forsøget.

Forsøgets ophør

Bestemmelsen i beskæftigelsesindsatslovens § 30 a, ophører den 31. december 2023. Det betyder, at der efter denne dato ikke kan tilrettelægges flere tilbud efter reglerne om den jobrettede indsats. Jobcentret skal efter denne dato i stedet for tilbyde alle personer omfattet af § 6, nr. 4 eller 5, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, en uddannelsesrettet indsats og følge de gældende regler om uddannelsespålæg, jf. beskæftigelsesindsatslovens § 30. Personer, der allerede har fået tilrettelagt en jobrettet indsats og i den forbindelse deltager i et tilbud, kan færdiggøre det igangværende tilbud.

2. Vejledning om it-understøttelse og registrering i forhold til indsatsen

2.1. Deltagerkommunernes forpligtelser

Kommuner, der vælger at deltage i forsøg om en jobrettet indsats, er ved bekendtgørelsen forpligtiget til at stille data til rådighed i forbindelse med monitorering af forsøget. Helt konkret skal kommunerne gøre to ting:

- 1) Jobcentrene skal persongruppemarkere de unge, se pkt. 3.1.1.
- 2) Jobcentrene skal give den unge en jobplan, i stedet for en Min Plan med uddannelsespålæg, se pkt. 3.1.2.

2.1.1. Persongruppemarkering

Bekendtgørelse om forsøg med jobrettet indsats for unge

§ 2. Jobcenteret skal dokumentere på personhenførbart niveau hvilke personer, der udvælges til at være en del af målgruppen for forsøget, og som ønsker at deltage i forsøget. Disse personer registreres med persongruppemarkeringen "Forsøg med jobrettet indsats".

Stk. 2. Som startdato for persongruppemarkeringen registreres dato for jobcenterets vurdering af, at personen indgår i forsøget. Som forventet slutdato registreres den 31. december 2023 eller en tidligere slutdato, hvis personen ikke længere indgår i forsøget pr. en bestemt dato.

Når det er vurderet, at den unge skal deltage i forsøget med en jobrettet indsats, skal kommunen i umiddelbar forlængelse heraf give den unge persongruppemarkeringen med navnet "Forsøg med jobrettet indsats". Når jobcenteret persongruppemarkerer den første unge til den jobrettede indsats, er jobcenteret tilmeldt forsøget.

Hvis jobcenteret er i tvivl om, hvordan dette gøres i deres fagsystem, skal jobcenteret kontakte deres it-leverandør. Formålet med persongruppemarkeringen er at sikre dokumentation for, hvilke unge der deltager i forsøget med henblik på statistisk opfølgning i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, herunder til brug for udarbejdelsen af den kvantitative evaluering af forsøget.

Samtidig muliggør persongruppemarkeringerne, at jobcenteret nemt kan udsøge i deres fagsystem, hvilke unge der deltager i forsøget. Hvis den unge udgår af det jobrettede forsøg, skal jobcenteret angive en slutdato for persongruppemarkeringen.

2.1.2. Jobplan til unge der deltager i forsøget

Bekendtgørelse om forsøg med jobrettet indsats for unge

§ 3. For personer, der deltager i forsøget, skal jobcenteret oprette en »Min Plan«, jf. § 41 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, med den tekniske plantype »jobplan«.

Stk. 2. Hvis en person udgår af forsøget, skal jobcenteret ændre den tekniske plantype »jobplan« til »uddannelsesplan«, medmindre personen udgår af forsøget, fordi vedkommende fylder 30 år.

§ 4. Jobcenteret registrerer og indberetter »Min Plan« og tekniske plantyper, beskæftigelsesforanstaltninger, status m.v. efter reglerne i kapitel 10 i bekendtgørelse om det fælles it-baserede datagrundlag og det statistiske datavarehus på beskæftigelsesområdet.

Den unges »Min Plan« skal understøtte en jobrettet indsats i § 30 a, stk. 2, 3. pkt. i beskæftigelsesindsatsloven, således at planen understøtter, at målet nu er ordinært job. Det betyder at unge, der får en jobrettet indsats, skal have en jobplan i »Min Plan«, jf. § 41, stk. 1, 1. pkt., i beskæftigelsesindsatsloven.

For unge omfattet af forsøget er jobplanen den unges plan for indsatsen, og den skal således understøtte et jobfokus med mål om job og dialog herom. Det betyder, at unge, der bliver tilbudt og accepterer at få

tilrettelagt deres indsats som jobrettet, skal have en »Min Plan«, der retter sig mod job, hvor målet skal angives som et eller flere jobmål, i stedet for et uddannelsesmål. Når det er vurderet, at den unge skal have tilrettelagt en jobrettet indsats, skal jobcenteret i umiddelbart forlængelse heraf vælge i fagsystemet, at den unge skifter til en jobplan.

Når den unge får en jobplan, skal den unge have registreret sit jobmål i planen. Den unges jobplan skal tage udgangspunkt i den unges jobmål, herunder hvad den unge og jobcenteret har aftalt i forhold til indsatser og aftaler, der understøtter arbejdet med den unges jobmål.

For nogle unge kan det være svært fra start at definere et specifikt jobmål, fordi der er brug for større kendskab til mulighederne på arbejdsmarkedet, egne kompetencer m.v. Dette kan konkretiseres som led i indsatsen og i dialogen med jobcenteret. I disse tilfælde er der mulighed for i jobplanens fritekstfelter at registrere jobmål i f.eks. mere brede jobfunktioner, der kan indsnævres undervejs. Det kan eksempelvis være 'at arbejde med madlavning'. Fritekstfelterne kan ligeledes med fordel bruges til at definere et eventuelt langsigtet uddannelsesmål, hvis dette er relevant i den konkrete sag.

Hvis der er tvivl om, hvad det konkret betyder at arbejde med »Min Plan«, kan der henvises til styrelsens guide her: <https://star.dk/it/borger-it/min-plan-digitalt-overblik-over-beskaeftigelsesindsatsen/vejledninger-til-min-plan/>.

2.1.3. CV og 'Jeg søger job som'

Unge, der deltager i en jobrettet indsats, skal som andre registrere cv-oplysninger på Jobnet, jf. § 32, stk. 1, og § 37, stk. 1, i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats, med mindre de er undtaget fra det. CV'et bruges til at dokumentere den unges kompetencer, motivation og ressourcer til direkte brug for jobsøgning. CV'et kan også med fordel bruges også som et dialogværktøj ved samtalerne i jobcenteret mellem den fagprofessionelle og den unge for at styrke kompetencefokus i samtalerne, herunder hvad den unge er god til, har lyst til at arbejde med mv.

CV'et kan gøres søgbart for arbejdsgivere for at højne muligheden for et jobmatch via Jobnet, men det er ikke et krav.

Det er også muligt for den unge at angive sit jobmål i feltet 'Jeg søger job som', hvorefter den unge automatisk matches med relevante jobs, der kan søges. Her er det også muligt at angive, at der alene søges jobs på deltid for unge, der som udgangspunkt er lidt længere fra arbejdsmarkedet.

2.2. Evaluering

Bekendtgørelse om forsøg med jobrettet indsats for unge

§ 1. Jobcentre, der deltager i forsøg efter § 30 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal stille relevante kvantitative data til rådighed til monitorering og evaluering af forsøget, jf. §§ 2-4.

Det er afgørende, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har de rette data til rådighed for at kunne monitorere forsøget og gennemføre en grundig evaluering, som giver faglige konklusioner på forsøgets fordele og eventuelle udfordringer, når det skal vurderes, hvordan forsøget er gået.

Der er derfor i § 1 bekendtgørelse om forsøg med jobrettet indsats for unge fastsat regler om, at deltagerkommunerne giver styrelsen adgang til nødvendige data.

Der er på nuværende tidspunkt alene tale om, at den unge skal have en »Min Plan« som er jobrettet, samt at jobcentre, der deltager i forsøget skal registrere den unge som deltager i forsøget via en persongruppermarkering.

3. Inspiration til arbejdet med den jobrettede indsats

3.1. To vidensprincipper for indsatsen til unge

Der er to centrale vidensprincipper for indsatsen til unge, uanset om vejen for den unge går via uddannelse eller beskæftigelse.

Virkeligheden virker: Erhvervsskoler og virksomheder løfter

Det er på erhvervsskoler og virksomheder, at unge løftes på deres vej mod uddannelse eller job. På erhvervsskoler og virksomheder kan udsatte unge spejle sig i andre unge med fodfæste på uddannelsesvejen og i kollegaer, der arbejder og indgår i kollegiale sammenhænge. Erhvervsskoler og virksomheder ser ud til at påvirke de unges oplevelse af mening og retning, de unges oplevelse af egne kompetencer og de unges tro på at uddannelse og arbejde er en mulighed for dem.

For unge, der har brug for støtte, skal støtten tilbydes parallelt og gerne integreret med, at den unge kan deltage på ordinære uddannelsesinstitutioner eller arbejdspladser.

Medarbejderen virker: Den primære kontaktperson spiller en central rolle

Den unges primære kontaktperson spiller en helt central rolle i forhold til at hjælpe den unge i uddannelse eller job. Eksisterende viden peger blandt andet på, at udsatte borgeres chancer for progression øges, når borgeren har en tillidsbaseret relation til en primær kontaktperson, der er tilgængelig og reagerer på de informationer, borgeren giver.

Derudover har medarbejdere, der tror på, at deres borgere kan komme i job, større succes med at hjælpe dem i job. En god måde at udvise tro på borgeren, er ved at anvise og tale om konkrete jobopslag. Endelig påvirker sagsbehandlerskift borgernes jobchancer negativt.

3.2. Inspiration til tilrettelæggelse af indsatsen i kommunen

Som beskrevet i afsnit 1.5. skal den jobrettede indsats tilrettelægges med fokus på, hvad der på bedste vis hjælper den unge videre i ordinær beskæftigelse eller lønnede timer. Der er ingen projektspecifikke krav til tilrettelæggelsen af indsatsen.

I tilrettelæggelsen af den jobrettede indsats kan kommunen f.eks. lade sig inspirere af eller evt. samtænke indsatsen og/eller organiseringen med Flere skal med-indsatsen. Det kan f.eks. være relevant, hvis kommunen allerede har opbygget erfaring med den jobrettede indsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere over 30 år, og det vurderes relevant i den enkelte kommune. For yderligere inspiration kan henvises til: Flere Skal Med (star.dk). Der er gjort flere erfaringer med tilrettelæggelsen af en jobrettet indsats for borgere over 30 år, bl.a. via forsøg og initiativer. De følgende afsnit har til formål at inspirere i arbejdet med den jobrettede indsats for unge.

3.2.1. Lønnede timer

Erfaringer fra bl.a. JobFirst-forsøget og Flere skal med-initiativerne viser, at en indsats rettet mod lønnede timer fra start er en effektiv vej ind på arbejdsmarkedet. Selv få lønnede timer kan være en genvej til selvforsørgelse.

Den eksisterende viden peger på, at fodfæste på en ordinær arbejdsplads med rigtige opgaver, kollegaskab og lønnede timer øger borgerens tilknytning til arbejdsmarkedet. Også for de borgere, der er længst væk fra arbejdsmarkedet. Lønnede timer kan motivere og give borgeren tro på en fremtid på arbejdsmarkedet.

JobFirst-metoden er virksom i forhold til at bringe udsatte borgere i job og indebærer, at den ledige i samarbejde med sin primære kontaktperson i jobcenteret fra start arbejder målrettet på at opnå lønnede timer og skabe progression i lønnede timer på en virksomhed inden for den lediges konkrete jobmål. Den virksomhedsrettede indsats baseres på et individuelt match mellem den ledige og virksomheden. For yderligere inspiration henvises til: JobFirst-metoden (star.dk).

3.2.2. Tværfaglig og virksomhedsrettet indsats

Viden på området peger på, at virksomhedsrettede indsatser, som foregår i et ordinært arbejdsfællesskab med rigtige opgaver og kollegaer, virker bedst i forhold til at komme i job. Virksomhedspraktik eller løntilskudsansættelse kan for nogle unge være vejen til at opnå ordinært job. Det er centralt i indsatsen, at jobcenteret understøtter den unge i at opsøge og indgå aftaler om lønnede timer eller virksomhedspraktik, som peger mod ordinær beskæftigelse eller lønnede timer.

Fra litteraturen om udsatte borgere mere generelt, er der viden om, at en virksomhedsrettet indsats, ofte i kombination med andre tilbud, har vist sig i gennemsnit at have positive jobeffekter. For personer med svære psykiske lidelser er der stærk international evidens for, at den tværgående indsats i Individual Placement and Support (IPS) har positive effekter. Med IPS-indsatsen arbejdes der efter en 'job først'-tilgang, og formålet er ordinært job.

3.2.3. Mentorstøtte

Den unges primære kontaktperson spiller en central rolle i forhold til at hjælpe den unge i uddannelse eller job. Viden peger på, sagsbehandlerens "tro på borgeren" og "sagsbehandlerskift" har betydning. Fagpersoner, der tror mest på, at udsatte borgere kan få arbejde, opnår (alt andet lige) de bedste resultater, og skift af sagsbehandler kan påvirke udsatte borgeres jobmuligheder i negativ retning.

Mentorstøtte er bl.a. fundet effektiv i et større randomiseret kontrolleret forsøg for udsatte unge. Mentorstøtte indgår endvidere som en del af kombinerede indsatser, der er dokumenteret effektfulde f.eks. spiller mentor en afgørende rolle som led i at bringe unge videre i uddannelse og job i Brobygning til uddannelse, herunder særligt mhp. at støtte og hjælpe den unge over bump på vejen.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 28. marts 2022

JENS ERIK ZEBIS

/ Morten Madsen